

เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ

.....

ในราวกลางปี พ.ศ. ๒๔๖๑ (กลางรัชกาลที่ ๖) สมเด็จพระวันรัต (เพื่อนดิสสทัตตมหาเถระ) วัดพระเชตุพนฯ พระอาจารย์องค์หนึ่งของหลวงปู่ เมื่อครั้งยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะอำเภอภาษีเจริญ จังหวัดธนบุรี ในยุคนั้น เล็งเห็นความเป็นผู้นำของท่าน จึงแต่งตั้งให้ท่านเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ซึ่งเป็นพระอารามหลวงเก่าแก่ครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี และในขณะนั้นชำรุดทรุดโทรมมาก เป็นกึ่งวัดร้าง มีพระประจำวัดอยู่เพียง ๑๓ รูป

ในระยะแรกที่ท่านดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส การบริหารและพัฒนาวัดไม่ราบรื่นนัก เนื่องจากพระภิกษุที่อยู่มาก่อนยังไม่ให้ความร่วมมือ อีกทั้งชาวบ้านที่นั่นมีอศยาคัยเป็นนักเลง แต่หลวงปู่ท่านมีนิสัยของนักพัฒนา ชอบความเจริญก้าวหน้าและการทำตนให้เป็นประโยชน์ ดังนั้นท่านจึงมุ่งมั่นทำนุบำรุงวัดปากน้ำขึ้นใหม่ เริ่มตั้งแต่การดูแลความเป็นอยู่ของพระภิกษุ สามเณร หลวงปู่ท่านรับภาระหมดทุกอย่าง ตั้งแต่เครื่องนุ่งห่ม สบง จีวร และตั้งโรงครัวขึ้นเพื่อไม่ให้พระเณรต้องลำบากเรื่องขบฉัน จะได้มีเวลาศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้เองวัดปากน้ำในสมัยนั้นจึงมีพระภิกษุ สามเณร เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก ๒๐-๓๐ รูป จนเป็น ๕๐๐ รูปเศษ เมื่อใครพูดถึงจำนวนพระภิกษุ สามเณร ว่ามาก

เกินไป ท่านจะหัวเราะด้วยความดีใจแล้วพูดว่า “เห็นคุณพระศาสนาไหมล่ะ” ท่านไม่กลัวว่าจะเลี้ยวไม่ไหว ได้แต่พูดว่า “ไหวชน้า”

นอกจากนี้ท่านยังได้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์สร้างโรงเรียนราษฎร์สำหรับเด็กชาวบ้าน หลวงปู่เห็นว่าในละแวกนั้นมีเด็กๆ ที่ไม่ได้เรียนหนังสือเป็นจำนวนมาก ท่านจึงปรารภว่า “เด็กๆ ที่ได้รับการศึกษาเป็นคนรักษาดี มาเที่ยวรังแกวัด ต่อไปก็กลายเป็นพาล” ด้วยความเมตตาท่านจึงได้ตั้งโรงเรียนขึ้นเพื่ออนุเคราะห์ให้เด็กๆ ได้รับการศึกษา โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน ทำให้ชาวบ้านแถบนั้นซาบซึ้งในอุปการคุณของท่าน ต่อมาเมื่อทางราชการจัดตั้งโรงเรียนตามพรบ. ประถมศึกษา ท่านจึงยกเลิกงานด้านนี้ไป หันมาจัดการเรื่องการศึกษาแก่นักธรรมและบาลีแทน โดยได้สร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรมเป็นอาคาร ๓ ชั้น จุผู้เรียนได้นับพัน อาคารหลังนี้ได้ชื่อว่าเป็นตึกที่ทันสมัยที่สุดในแถบนั้น ลั่นค่าก่อสร้างถึง ๒,๕๐๐,๐๐๐ กว่าบาท นับว่าเป็นเงินจำนวนมากในสมัยนั้น

ในด้านงานเผยแผ่ หลวงปู่มุ่งเน้นเรื่องการสอนภาวนา และเทศนาให้แก่สาธุชนที่วัดปากน้ำด้วยตัวท่านเองอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ท่านยังเมตตาอยากให้ประชาชนมีความสุขความเจริญ และมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึก หลวงปู่จึงส่งพระภิกษุ สามเณร และแม่ชีที่มีความสามารถออกไปเผยแผ่วิชชาธรรมกายทั้งในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศไทย รวมทั้งในต่างประเทศด้วย

ในประเทศไทย ศิษย์ของท่านจำนวนมากประสบความสำเร็จอย่างสูงคือ สร้างความศรัทธาเลื่อมใสแก่ชาวบ้านเป็นอย่างมาก ทำให้ภิกษุสามเณร และฆราวาสจากจังหวัดต่างๆ มีศรัทธาเดินทางมาปฏิบัติธรรมขึ้นสูงเพิ่มเติมที่วัดปากน้ำเป็นจำนวนมาก และยังสามารถสร้างวัดได้หลายวัด เช่น วัดเกษมจิตตาราม จังหวัดอุดรดิตถ์ วัดปากน้ำเทพาราม อำเภอกาฬสินธุ์ จังหวัดสกลนคร วัดเขาพระ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น

แม้แต่ในต่างประเทศ ท่านก็ได้ส่งพระภิกษุชาวอังกฤษ กบิลวทุโธ
ภิกขุ (ศาสตราจารย์วิลเลียม ออกัส เบอร์เฟิสต์ Dr.William August
Purfurst) อดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในลอนดอน และพระภิกษุ
ชาวญี่ปุ่นที่มาบวชที่วัดปากน้ำและได้ศึกษาวิชาธรรมกายแล้ว กลับไป
เผยแผ่พระพุทธศาสนายังทวีปยุโรปและประเทศญี่ปุ่นตามลำดับ

